

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2006. január 24.)

Dánia 2005–2010-re szóló, aktualizált konvergenciaprogramjáról

(2006/C 55/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke ⁽³⁾ bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2006. január 24-én megvizsgálta Dániának a 2005–2010 időszakra szóló, aktualizált konvergenciaprogramját.
- (2) Az elmúlt évtized alatt a GDP növekedése átlagosan 2 százalékos volt, miközben az infláció összességében követte az euro-övezet inflációját. A foglalkoztatás növekedése az utóbbi években felgyorsult, és a munkanélküliség közelíti az elmúlt évtized legalacsonyabb szintjét. A program alapját képező makrogazdasági forgatókönyv szerint 2006-ban 2,4 %-os, a programidőszak fennmaradó részében pedig átlagosan 1,6 %-os reál-GDP növekedést terveznek. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján a forgatókönyv előrejelzései óvatosságnak értékelhetők, különösen a 2007-re és 2008-ra technikailag feltételezett növekedési ráták tekintetében. A program inflációval kapcsolatos tervei reálisnak tűnnek.
- (3) A Tanács 2005. február 17-i véleményében jóváhagyta a Dánia konvergenciaprogramjának 2004. évi aktualizálásában bemutatott költségvetési stratégiát. A 2005. év költségvetésének végrehajtása tekintetében a 2004. évi aktualizálás 2005-re a GDP 2,2 %-át kitevő általános költségvetési többletet célzott meg, miközben a jelenlegi aktualizálás 3,6 %-os többletet vetít előre, a GDP hasonló növekedési kilátásai mellett. A bevételek – beleértve a nyugdíjalapok hozamadjából, valamint az olaj- és gázkitermelésből származó bevételeket – a vártnál jobban alakultak.
- (4) A program általánosságban követi a stabilitási és konvergenciaprogramoknak az új magartatási kódexben meghatározott modelljét és adatszolgáltatási követelményeit ⁽²⁾.
- (5) A költségvetési stratégia a programidőszak alatt átlagosan 1½ % és 2½ % közötti strukturális többletek fenntartását célozza, maga után vonva az államadósság-hányad észrevehető csökkentését a lakosság elöregedése miatt szükséges szilárd alap megteremtése érdekében. A stratégia a kiadások megszorításán alapul, célul tűzve ki a reál állami fogyasztás évi 0,5 %-os növekedésének megőrzését, az adók befagyasztásának fenntartását, valamint a helyi önkormányzatok kiegyensúlyozott költségvetésének megkövetelését. Az aktualizálás előrevetíti az államháztartási többlet csökkenését a GDP 3,6 %-os 2005. évi szintjéről, 2006-ban 3,1 %-ra, és 2007-ben 3,2 %-ra, majd a programidőszak végére enyhe csökkenéssel a GDP 2,9 %-ára. Az államháztartás becsült többletei ebben az aktualizálásban feltűnően magasak a megelőző aktualizáláshoz képest, miközben a GDP előre jelzett növekedése hasonló.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ A programból részben hiányoznak az új magartatási kódexben előírt kötelező és választható adatok (különösen a világ és az EU GDP-jének egyes évekre vonatkozó előre jelzett növekedési adatai).

- (6) A program középtávú célkitűzésként (figyelembe véve a fent említett Eurostat határozat szerinti átmeneti időszak igénybevételét) a GDP 1½ és 2½ %-a közötti strukturális egyenleget határoz meg a programidőszakra vonatkozóan. Strukturális értelemben (vagyis az egyszeri és átmeneti intézkedések nélküli, ciklikus hatásoktól megtisztított értelemben) a többlet 2006-ban a 2005. évi GDP 3,6 %-áról körülbelül a GDP 2¾ %-ára esik, mielőtt ezt követően a GDP 3¼ %-os szintjén állapodna meg. Ugyanakkor a 2006-ra várható, a GDP 0,8 százalékpontjának megfelelő javulás tükrözi a nyugdíjalapokból befolyt adóbevételek normalizálódását, amelyek 2005-ben kivételesen magasak voltak. A 2005-ös ideiglenesen magasabb bevételek hatását korrigálva a strukturális többlet 2005-höz képest 2006-ban összességében változatlan.
- (7) Mivel a középtávú célkitűzés a minimálisan szükséges (a GDP kb. ½ %-ára becsült) értéknél szigorúbb követelményt tartalmaz, annak megvalósítása biztosítja a szükséges biztonsági sávot a túlzott hiány fellépése ellen. A megfelelés tekintetében a program középtávú célkitűzése az euro-övezet és az ERM II tagállamai számára a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben meghatározott keretek között marad, és az számottevően meghaladja azt a követelményt, amelyet az adóssághányad és a hosszú távú átlagos potenciális kibocsátás növekedése indokolt. A program ismerteti, hogy a középtávú célkitűzés a hosszú távú költségvetési fenntarthatóság szilárd alapjának a gyors adósságcsökkentés révén történő megteremtése érdekében szigorúbb a Paktum követelményeinél.
- (8) Összességében, az aktualizálás költségvetési előrejelzéseit veszélyeztető tényezők a pozitív oldalon jelentkeznek, különösen azért, mert a GDP növekedése a vártnál magasabb lehet, elsősorban – a kibocsátási résnek a dán hatóságok által feltételezett fokozatos záródásából eredően – a 2007-es és 2008-as GDP-növekedés technikailag alacsonyra becsült szintje miatt. Emiatt a GDP növekedése és a költségvetési eredmény ezekben az években a programban előre jeletteknel jobban alakulhat. Negatív kockázatnak tekinthető a reál állami fogyasztás korlátozására irányuló célnak való megfelelés, mivel korábban e tekintetben változó eredmények születtek.
- (9) E kockázatértékelésre figyelemmel a program költségvetési irányvonala elégségesnek tűnik ahhoz, hogy a programidőszak egészén át fenntartsák a program középtávú célkitűzéseit. Továbbá, elég széles biztonsági sávot nyújt ahhoz, hogy szokásos makrogazdasági ingadozások mellett ne lépjenek túl a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-határértéket egyik évben sem. A programban foglalt költségvetési politikai irányvonal szintén összhangban áll a Stabilitási és Növekedési Paktummal abban az értelemben, hogy konjunktúra idején nem tekinthető prociklikusnak – kellően figyelembe véve a 2005-re becsült többletet növelő, a nyugdíjalapok hozamadjából, valamint az olaj- és gázkitermelésből származó kivételesen magas bevételeket –, és ez a dán gazdaság ciklikus pozíciója miatt lényeges. A második tőkefedezeti pillért képező nyugdíjrendszerek 2007 tavaszától történő újbóli besorolása (ekkor jár le a 2004. március 2-i Eurostat határozat végrehajtására szánt átmeneti időszak) évente a GDP kb. 1 %-ával fogja csökkenteni a dán többleteket, azonban jelentősen nem változtat ezen az értékelésen.
- (10) Az adóssághányad a becslések szerint 2005-ben a GDP 36 %-a volt, ami jóval a Szerződésben előírt referenciaérték (a GDP 60 %-a) alatt van. A program előrejelzése szerint az adóssághányad mintegy 14 százalékponttal csökken a programidőszak folyamán.
- (11) Dániában a népesség előregedésével összefüggő, előre jelzett költségvetési kiadások kis mértékben veszélyeztetik az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát, tekintettel az ország rendezett államháztartására, és feltételezve azt, hogy a foglalkoztatás növekedésére és az állami fogyasztás kis mértékű növekedésére vonatkozó előrejelzések teljesülnek, ami viszont további munkaerő-piaci reformokat és a kiadások visszafogását igényli. A fenntarthatósággal kapcsolatos kérdéseket – beleértve a nyugdíjkiadások visszaszorítását és az eszközök felhalmozását – az államháztartási politika középpontjába állító stratégia pozitívan járul hozzá az államháztartás hosszú távú alakulásához. A jelenlegi kedvező költségvetési helyzet hozzájárul a népesség előregedése által a költségvetésre gyakorolt várható hatások finanszírozásához, továbbá a középtávú költségvetési tervek összhangban állnak az államháztartás fenntarthatóságával (!).

(!) A hosszú távú fenntarthatóság részleteit a Bizottság szolgálatai által a programról készített technikai értékelés tartalmazza, amelyet a következő honlapon tesznek közzé:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (12) Az államháztartás területén tervezett intézkedések általánosságban megfelelnek a 2005 és 2010 közötti időszakra szóló integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak. Különösen, Dánia tiszteletben tartja saját középtávú célkitűzését. Ugyanakkor nem határoztak meg új intézkedéseket a foglalkoztatás előre jelzett, 2010-ig a munkaerő megközelítőleg 2 %-ával történő emelése érdekében.
- (13) Dánia 2005. október 26-án a növekedést és munkahelyteremtést célzó, megújult lisszaboni stratégia keretében benyújtott nemzeti reformprogramja hangsúlyozza a munkaerő-kínálat javítását az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása, valamint az állami szektor hatékonyságának javítása érdekében. A nemzeti reformprogramban bemutatott intézkedések költségvetési hatásait a konvergenciaprogram költségvetési előrejelzései teljes mértékben tükrözik. A konvergenciaprogramban szereplő, az államháztartás területén tervezett intézkedések összhangban állnak a nemzeti reformprogramban előirányzott intézkedésekkel.

A Tanács véleménye szerint összességében elmondható, hogy a költségvetési egyenleg helyzete rendezett, és a költségvetési stratégia a Paktummal összhangban irányított költségvetési politika jó példája.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása ⁽¹⁾

		2004	2005	2006	2007	2008	2010
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2005. november	2,0	2,4	2,4	1,1	1,6	2,1
	Biz. 2005. november	2,1	2,7	2,3	2,1	nincs adat	nincs adat
	KP 2004. november	2,2	2,5	1,3	1,9	1,8	1,8
HICP-infláció (%)	KP 2005. november	0,9	1,6	2,0	1,3	1,9	1,8
	Biz. 2005. november	0,9	1,7	2,0	1,9	nincs adat	nincs adat
	KP 2004. november	1,2	1,7	1,6	1,7	nincs adat	1,6
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	KP 2005. november ⁽²⁾	- 0,8	- 0,3	0,1	- 0,7	- 0,9	- 0,6
	Biz. 2005. november ⁽⁶⁾	- 1,3	- 0,6	- 0,4	- 0,4	nincs adat	nincs adat
	KP 2004. november ⁽²⁾	- 0,6	- 0,1	- 0,5	- 0,4	nincs adat	- 0,4
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2005. november	2,3	3,6	3,1	3,2	2,7	2,9
	Biz. 2005. november	2,9	3,7	3,0	2,7	nincs adat	nincs adat
	KP 2004. november	1,4	2,2	1,8	1,9	2,2	2,2
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2005. november	4,7	5,6	4,7	4,1	3,5	3,7
	Biz. 2005. november	5,3	5,8	4,9	4,4	nincs adat	nincs adat
	KP 2004. november	4,5	4,8	4,5	4,6	nincs adat	4,4
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2005. november ⁽²⁾	2,8	3,8	3,0	3,6	3,3	3,3
	Biz. 2005. november	3,8	4,1	3,3	3,0	nincs adat	nincs adat
	KP 2004. november ⁽²⁾	1,7	2,0	2,0	2,0	nincs adat	2,3

		2004	2005	2006	2007	2008	2010
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	KP 2005. november ⁽⁴⁾	2,6	3,6	2,7	3,3	3,3	3,3
	Biz. 2005. november ⁽⁵⁾	3,6	3,9	3,0	2,7	nincs adat	nincs adat
	<i>KP 2004. november</i>	<i>nincs adat</i>	<i>nincs adat</i>	<i>nincs adat</i>	<i>nincs adat</i>	<i>nincs adat</i>	<i>nincs adat</i>
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2005. november	42,3	35,6	31,7	28,9	26,5	21,5
	Biz. 2005. november	43,2	36,0	33,0	31,5	nincs adat	nincs adat
	<i>KP 2004. november</i>	<i>42,3</i>	<i>39,4</i>	<i>37,4</i>	<i>35,3</i>	<i>33,1</i>	<i>28,8</i>

Megjegyzések:

- (¹) A költségvetési előirányzatok nem tartalmazzák a tökefedezeti nyugdíjrendszerek besorolásáról szóló – a 2007. tavaszi értesítésig végrehajtandó – 2004. március 2-i Eurostat határozat hatásait. E hatást is figyelembe véve, az államháztartási egyenleg 2004-ben a GDP 1,3 %-a, 2005-ben 2,7 %-a, 2006-ban 2,1 %-a, 2007-ben 2,2 %-a, 2008-ban 1,7 %-a, 2009-ben 1,9 %-a lenne, miközben a bruttó államadósság 2004-ben a GDP 43,5 %-a, 2005-ben 36,8 %-a, 2006-ban 32,9 %-a, 2007-ben 30,1 %-a, 2008-ban 27,7 %-a és 2010-ben 22,7 %-a lenne.
- (²) A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.
- (³) Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg, az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan a megelőző sorokhoz).
- (⁴) Egyszeri és más átmeneti intézkedések a programból (2004-ben és 2005-ben a GDP 0,2 %-a, 2006-ban és 2007-ben 0,3 %-a; valamennyi a hiány csökkentésére irányul).
- (⁵) Egyszeri és más átmeneti intézkedések a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi előirányzatából (2004-ben és 2005-ben a GDP 0,2 %-a, 2006-ban és 2007-ben 0,3 %-a; valamennyi a hiány csökkentésére irányul).
- (⁶) A 2004–2007 időszakra vonatkozóan 1,9 %-os, 2,1 %-os, 2,1 %-os és 2,1 %-os becsült potenciális növekedés alapján.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi gazdasági előirányzatai (Biz.); a Bizottság szolgálatainak számításai